

ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาศึกษาของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการ
ของอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาววรรณพร อรรถธรรมสุนทร

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-239-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17280874

RELATIONSHIPS BETWEEN EDUCATIONAL SUPERVISION OF THE ADMINISTRATORS
AND THE INSTRUCTORS' ACADEMIC AFFAIR PERFORMANCE, NURSING COLLEGES
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

Miss Wannaporn Auttatumsonorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science

Nursing Education Program

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-239-9

RELATIONSHIPS BETWEEN EDUCATIONAL SUPERVISION OF THE ADMINISTRATORS
AND THE INSTRUCTORS' ACADEMIC AFFAIR PERFORMANCE, NURSING COLLEGES
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

Miss Wannaporn Auttatumsontorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science

Program in Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-239-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยกับการ
ปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข
โดย นางสาววรรณพร อรรถธรรมสุนทร
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วรรณพร อรรถธรรมสุนทร : ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร
กับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวง
สาธารณสุข (RELATIONSHIPS BETWEEN EDUCATIONAL SUPERVISION OF
THE ADMINISTRATORS AND THE INSTRUCTORS' ACADEMIC AFFAIR
PERFORMANCE, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ประนอม รอดคำดี, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ,
129 หน้า. ISBN 974-636-239-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร ศึกษา
ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการ
ศึกษาของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ อาจารย์พยาบาลที่สุมแบบแบ่ง
ชั้น โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารและการปฏิบัติงานวิชา
การของอาจารย์พยาบาล ส่งไปจำนวน 387 ฉบับ ได้รับคืน 380 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
98.14 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามีซิมิลเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันโดยรวมและ รายด้าน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลอยู่ในระดับน้อย
ตามลำดับในด้านต่อไปนี้ ด้านการพัฒนาวิชาการบุคลากร (อาจารย์) ด้านการประเมินผล
การสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการวิชาการแก่
สังคม
2. การปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลตามการรายงานของอาจารย์พยาบาล
อยู่ในระดับมาก ตามลำดับในด้านต่อไปนี้ ด้านการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ ด้านหลัก
สูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริการวิชา
การแก่สังคม
3. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการ
ปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา.....การพยาบาลเด็ก.....
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C886189 MAJOR
KEY WORD:

NURSING EDUCATION

EDUCATIONAL SUPERVISION / ACADEMIC AFFAIR PERFORMANCE
WANNAPORN AUTTATUMSONTORN : RELATIONSHIPS BETWEEN
EDUCATIONAL SUPERVISION OF THE ADMINISTRATORS AND
INSTRUCTORS' ACADEMIC AFFAIR PERFORMANCE IN NURSING
COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF
PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PRANOM
RODCUMDEE , Ph.D., THESIS CO - ADVISOR : ASSO. PROF.
U - THAI BOONPRASERT, Ed. D. 129 pp. ISBN 974-636-239-9

The purpose of this research was to study the level of educational supervision of administrators and the level of instructors' academic affair performance and relationships between educational supervision of the administrators and instructors' academic affair performance in nursing colleges under the jurisdiction of the Ministry of Public Health. The sample consisted of nurse instructors stratified sampling from all over the country. The questionnaire were properly constructed concerning educational supervision of the administrators and instructors' academic affair performance. Of the total 387 questionnaires sent out , 380 copies, or 98.14 percent were completed and returned. Data were analyzed by SPSS PC⁺ program which included arithmetic mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. Research findings indicated as follow :

1. The level of educational supervision of the administrators was "fairly little" in general. Listed according to the factors respectively ; nurse instructors' development , teaching evaluation curriculum and instruction development , and social service.
2. The level of academic affair performance of nurse instructors was "much" in general. Listed according to the factors respectively ; self academic development , curriculum, instruction, educational evaluation, and social service.
3. Educational supervision of the administrators were positively related at medium level to academic affair performance at .001 level.

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต..... (นางนพพร) 0111000000000000

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... 2/5/2539 ๒๐๑๘๗๗

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นที่สุด และขอกราบ ขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่ง ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูลวิจัย ตลอดจนอาจารย์พยาบาลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี และ ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้เงินทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นทุกคนที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือตลอดมา ขอรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ผู้ซึ่งให้โอกาสและสนับสนุน การศึกษาแก่ผู้วิจัยและให้กำลังใจมาตลอด

นางสาววรรณพร อรรถธรรมสุนทร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. การนิเทศการศึกษา.....	8
1.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	8
1.2 ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา.....	9
1.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา.....	11
1.4 หลักสำคัญของการนิเทศการศึกษา.....	11
1.5 กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	12
1.6 กิจกรรมการนิเทศการศึกษา.....	12
1.7 ผู้บริหารกับการนิเทศการศึกษา.....	15
1.8 การนิเทศการศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล.....	16
1.9 ประโยชน์จากการนิเทศการศึกษา.....	18
2. งานวิชาการ.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.1 ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ.....	20
2.2 ขอบเขตของงานวิชาการ.....	21
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	75
อภิปรายผลการวิจัย.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	85
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	99
ภาคผนวก ข การจัดองค์การในวิทยาลัยพยาบาล.....	102
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ง รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	129

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะภูมิศาสตร์ที่วิทยาลัยพยาบาลตั้งอยู่.....	54
2. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืนมา จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ที่วิทยาลัยพยาบาลตั้งอยู่.....	58
3. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล จำแนกเป็นรายด้าน.....	61
4. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	62
5. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านการพัฒนาวิชาการบุคลากร (อาจารย์) จำแนกเป็นรายข้อ.....	64
6. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านการประเมินผลการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	65
7. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม จำแนกเป็นรายข้อ.....	66
8. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล จำแนกเป็นรายด้าน.....	67
9. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล ด้านหลักสูตร.....	68
10. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	69
11. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ.....	70
12. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล ด้านการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ.....	71
13. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม.....	72
14. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล จำแนกเป็นรายด้าน.....	73